

AVRAM IANCU - 200!

Suvoi de viață printre morminte – mușcătura de varan

Gruia COJOCARU

Obiceiul de a săpa în oglinda interioară m-a capturat din momentul în care am început să-mi pun întăile întrebări. Așa se face că, din copilărie, am scormonit cu râvnă în sinele meu. Introspecția n-a generat însă relaxare, ci doar puțința de a-mi accepta fără rezerve traiectul existențial. În același timp, în măsura în care am avut inspirație și perspicacitate, am explorat destinele unor oameni, care, în intensități diferite, au creat puncte de inflexiune în viața mea. Natural, pentru a-mi lărgi aria de cunoaștere, tehnologia de vârf, atât de comună astăzi, mi-a fost un aliat, chiar dacă am acceptat-o târziu, fără multă condescendență. Totuși, oricum am privit-o, n-am minimalizat accesul neîngrădit la informație, nici beneficiul comunicării în spațiul virtual, ori lejeritatea regăsirii unor vechi prieteni și camarazi, risipiți în lumea largă.

Astăzi, traiul nostru cotidian, fără îndoială opulent, cum nu s-a mai văzut în istoria omenirii, ar putea determina un plus uriaș de bucurie în lăuntrul ființei umane. Munca fizică, mult suplinită de energia mașinii, procurarea facilă a hranei, timpul liber, cu mult dilatat față de cel deținut de bunicii ori de străbunicii noștri, sunt ingredientele trăirii unei prelungite stări de plenitudine. Așa o fi?...

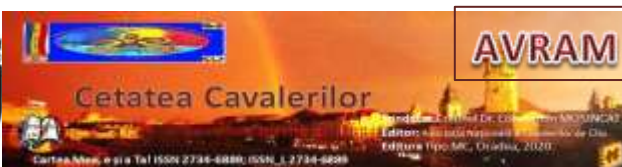
Chipurile biruitoare ale unor oameni care și-au tranșat jocul vieții într-un act suicidal ar trebui să ne pună, măcar o clipă, pe gânduri. Dacă ar fi vorba doar de oameni ai străzii, care din diverse motive și-au prăpădit agoniseala, ar fi poate de înțeles. Din Iașul anilor '90, mi-o amintesc pe o doamnă procuror, care, pierzându-și funcția dintr-un motiv stupid, a ajuns să doarmă, iarna, pe conductele ce transportau apa caldă. Chiar dacă-ți lipsea compasiunea ori empatia, era greu să-i ignori privirea de leoaică învinsă, devenită epavă cu fiecare zi care-o deposeda de sine, spre deliciul hienelor care-o asaltau pe stradă cu rânjete ironic-malefice.

Constatăm însă că din ce în ce mai mulți oameni de succes, din toate palierele societății, aleg să încheie contractul cu Viața. „*E slab de inger cel care alege suicidul!*” asta-i placa vânturată în Cetate, când ne-am specializat în a judeca strident disperarea semenilor. Poți însă să afirmi că, de pildă, saltul în neant de pe un bloc al unui strălucit chirurg bucureștean a fost dovada faptului că era un om slab?! Ori poate că slab a fost și scrimerul Florin Gelu Zalomir – mare sportiv, în activitate până nu demult, galonat cu șapte medalii Mondiale, Europene și Olimpice – pentru că și-a curmat zilele cu o armă oarecare?!

Am vizualizat mental cele două personaje cu notorietate, care-au recurs la suicid în România prezentului – ambele tributare unor relații toxice cu partenerul – pentru a releva că acest act, puternic blamat de către ortodoxie, are o justificare – singurătatea. Nu solitudinea asumată prin traiul celibat, ce oferă deseori savoarea unei libertăți cu farmec distinct, ci existența rostuită într-o relație de unde unul sau altul dintre parteneri a plecat – prin divorț ori prin amantlâc –, iar celălalt nu face față dezechilibrului emoțional.

Nu e întâmplător că, atât chirurgul, cât și scrimerul (devenit între timp ofițer de jandarmerie) erau bărbați. Capacitatea de a se reconstrui în urma unui eșec amoros e completă, de cele mai multe ori, în cazul unei femei. „*Altul la rând!*” dictează mecanic duduia, iar fericirea-i la ea acasă, datorită adaptabilității țesute în carnea ei. Bărbații, în schimb, dac-au investit ceva din seva lăuntrică într-o relație amoroasă, gestionează diferit eșecul ardenței. Nu neapărat vanitatea le este violentată, ci sentimentul de inutilitate, cultivat metodic de parteneră, îi dezarmează. „*N-ai fost niciodată bun de nimic!*” e una dintre replicile care, în regim de laitmotiv, sparg și cele mai eficiente armuri. Unii nu suportă c-au fost detronați de-un leu mai tânăr ori de-o potaie de pripas și, deși au o sumedenie de alternative, sar în gol de la înălțimi. Alții folosesc asupra-și o armă de foc, ori una albă. Nu-s puțini cei care-și fac zob mașina într-un arbore îndelung studiat. Sau frânghia. Se găsesc destule variante pentru ieșirea grăbită din scenă! „*Moment de rătăcire!*” ar clama „*Marele Inchizitor*” din vocea Cetății. Nu! E neputința identificării de soluții la coșmarul pe care-l trăiești! Iar groaza nu te-apasă pentru că ai datorii la întreținere ori pentru că s-au scumpit curentul, gazele și motorina. Nu, partenerul și-o livrează generos, în doze uniform echilibrate, cu un scop precis – să clachezi până la autosuprimare!

Apoi, ca în opereta „*Văduva veselă*”, sau, mai recent, în nuvelele „*Înmormântare veselă*” și „*Minciunile femeilor*” – dintr-un volum al Ludmillei Ulișkaia –, o privire cernită duios, cu o lacrimă strălucind cochet în colțul ochilor, este răspunsul damei la nedumerirea celor care se preumblă pe la catafalcul mortului.

AVRAM IANCU - 200!

Nr.10(50/septembrie 2024)

Eiii, dar trec alea trei zile! Iar pe urmă viața are alt curs, eventual după o țigară care limpezește deplin libertatea, inclusiv aceea de a dispune după bunul plac (și) de bunurile defunctului. Și totul n-a fost decât rezultatul perfid al mușcăturii, care i-a atacat iremediabil sufletul, urmat în cascadă de anii de suferință, până i s-au încheiat socotelile din arena vieții. În lumea animalelor e, totuși, un strop de onestitate. Durerea nu e servită în doze mici, perfide, de-a lungul a o mie și una de zile. De pildă, dragonul de Komodo, după ce ciupește glezna bivolului și-a împlinit obiectivul. Așteaptă. Bivolul se depărtează ușor iritat câțiva pași, apoi înfulecă nepăsător iarba grasă din jur. Nu știe că saliva roșie de pe dinții dragonului a început să lucreze fatidic în fluxul său sangvin. Peste cel mult o săptămână e la pământ, vegheat atent de șopârla cu pielea solzoasă. Hemoragia internă și insuficiența cardiacă aștern proaspăt un cadavru pe întinderea verde. Ospățul începe.

Când parcurgi mental zestrea de trăiri dintr-o relație de cuplu, cândva consistentă, dar naufragiată jalnic, elimini ușor elementele pozitive din peisaj. De ce? Pentru că reprezintă firesc mobilul care-a generat creșterea, potențarea și împlinirea pasiunii. În schimb te focusezi pe elementele negative, pentru a înțelege ce anume a condus la epuizarea relației. Însă, la finalul evaluării, totul se iartă, e mai bine pentru sănătatea internă. Totuși, un lucru pare de neacceptat: ușurința de a accepta prăbușirea celui de lângă tine, când știi că poți să-l salvezi cu o simplă îmbrățișare! Noi, societatea postmodernistă doldora de soluții, apelăm la serviciile specializate ale psihologilor în crizele cuplului, când toată rezolvarea rezidă în afecțiunea pe care ar trebui să și-o ofere partenerii. Lacătul inimii, zăvorât de unul dintre parteneri, e o pedeapsă pentru celălalt, iar de aici se așterne suveran depresia, angoasa, anxietatea.

Premeditat, actul în sine e o luptă cu scop precis: vreau să te distrug! De cele mai multe ori cel vizat nu înțelege jocul, ci caută bezmetic rezolvări, care nu vin niciodată. Cum ar putea bivolul să facă pace cu varanul?!? Aflată pe buza prăpastiei, metamorfoza partenerilor de cuplu conduce spre rolul de vânător și de pradă. Când prada nu înțelege la timp să se protejeze – firește, dacă are argumentele necesare – finalitatea e, adesea, suicidul.

Cum se poate proteja?! Înțelegând esențialul înainte de a-și pierde busola și a se adânci în depresie!

Dacă un procent oarecare dintre cei care-s bântuiți de ideea de a-și pune capăt zilelor ar realiza că dispariția lor fizică nu e o pedeapsă pentru partener, ci doar o eliberare îndelung premeditată, cu certitudine ar fi mai puține acte suicidare. Partenerul, "îndurerat" pentru trei zile, are un alibi beton: mortul era adult, a fost decizia lui, responsabilitatea actelor îi aparține! Da, așa e! Însă, într-un plan adânc, scumpă Doamnă, acolo unde nici amantul nu te poate desluși, știi că l-ai hăituit pe cerb până când l-au istovit povara coarnelor! Dar n-are a face, intrăm evlavioși în biserică, ardem niscaiva lumânări, și-apoi ne vedem de treabă. Merge și-un ospăț pe măsura așteptării.

Dar iată că "cerbul" s-a prins de jocul duduii... „Ghinion!” cum ar fi zis Klaus. Da, nopți de nesomn, zile în care ți-e frică să nu te prăbușești – la muncă ori pe stradă. Ești stors și toropit la slujbă, capul ți-e greu, pleoapele-s de plumb, iar acasă zorii te prind scrutând nebun tavanul. Sila față de propria-ți naivitate îți sfâșie măruntaiele. Ochii ți-s injectați de jăratul turbării. Realizezi sălbatic cât de idiot ai fost, cât de cretin te-ai lăsat înfășurat în preșul ipocriziei, însă furia revărsată la adresa pasiunii care te-a mistuit arde năprasnic orice tentativă suicidară.

Ești încă în Purgatoriu, nu poți ieși fără durere, dar mai e un pas și te-ai salvat. Ai bisturiul la îndemână, mai trebuie să amputezi o halcă din cel de odinioară.

- Fă-o!
- Da' eu nu-s chirurg...
- Nu contează! Taie mai mult, să fii sigur c-ai eliminat cangrena!

Liniște, împietrire, sânge, scrum. Apoi, de Sus, iluminare – șuvoiul de Viață freamătă lichid, săpându-și albia printre morminte.